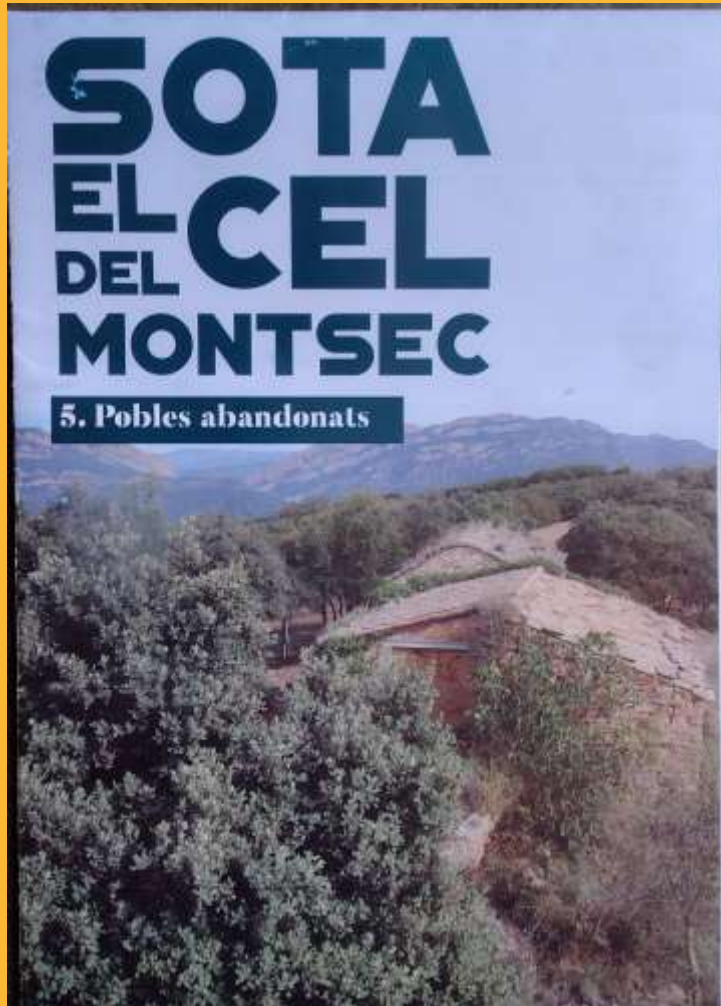

Memòria activitats 2023

FUNDACIO PRIVADA ARNAU MIR DE TOST

PUBLICACIONS

COL·LECCIÓ “SOTA EL CEL DEL MONTSEC” NÚM 5: POBLES ABANDONATS

Desplegable, divulgatiu

Realització a càrrec de Cristina Masvidal. Es tracta d'uns desplegable divulgatiu al voltant del patrimoni cultural i natural de la Vall d'Àger i el Montsec.

La publicació ha rebut un ajut de Geoparc i la impressió ha anat a càrrec de la Diputació de Lleida (en curs).

REVISTA LA CABANERA

Dates de realització: agost i desembre de 2023 (núm 20 i 21)

Format: publicació física i digital de caràcter local

La Fundació gestiona la impressió amb la Diputació de Lleida o Impremtes particulars, sense que hagi aportat cap quantitat dinerària. Altrament, la Fundació, a través dels seus patrons, ha col·laborat amb diferents articles i la correcció de la revista.

PUBLICACIONS

per Cristina Masvidal / Francesc Fité

Geografies

Divendres, 6 d'octubre de 2023 - 12:09h

El Montsec de Rúbies al capvespre vist des de la Vall d'Àger | Cristina Masvidal

FRONTISSA

Article “El Montsec: cel, terra, aigua”, a càrrec de F. Fité i C. Masvidal. Fotografies dels autors i de Gustavo Pérez. Revista digital (Publicació digital la Coordinadora dels Centres d'Estudis de Parla Catalana) i física.

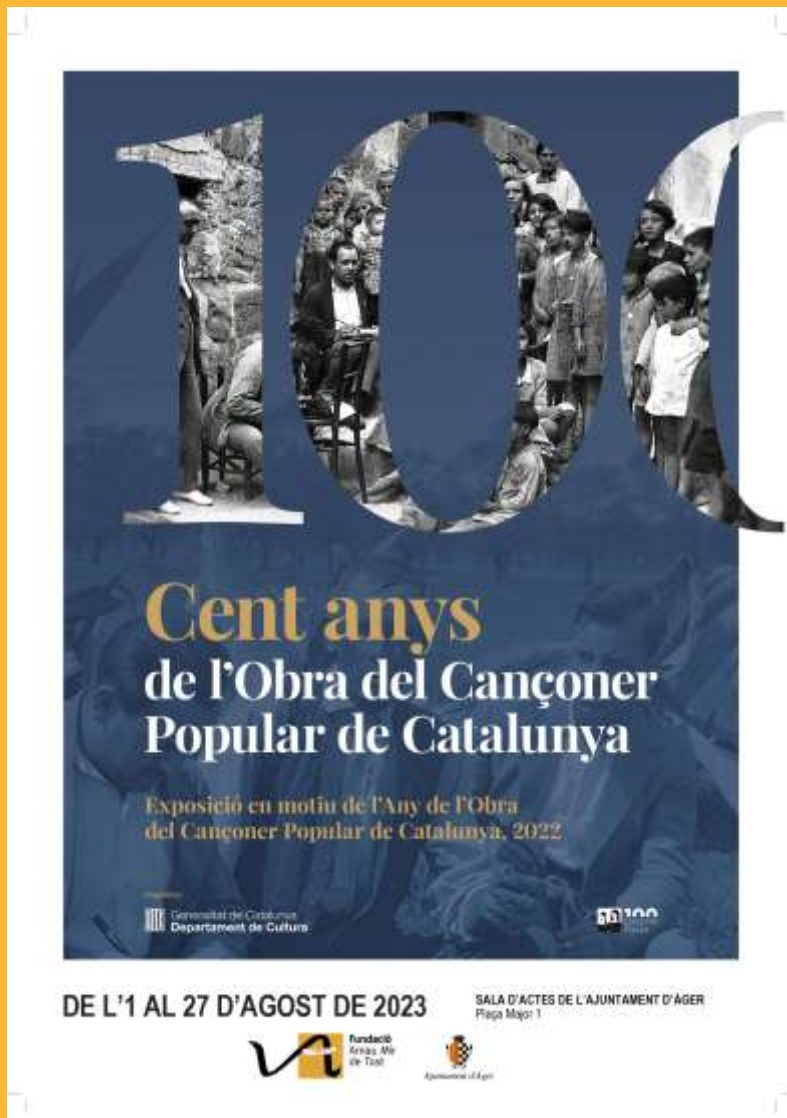
<https://www.frontissa.cat/noticia/92203/el-montsec>

El Montsec ha estat tradicionalment un dels llocs que tots els centres excursionistes de Catalunya han visitat alguna vegada, un clàssic del senderisme

El Montsec és una serralada de 40 quilòmetres de llargada, el centre del Prepirineu lleidatà. Tot i que la serra està dividida en dues grans subunitats pel congost de Terradets, el Montsec de Rúbies, a l'est, i el Montsec d'Ares, a l'oest, tot el conjunt es considera una unitat geogràfica. El seu límit occidental s'endinsa en terres de la Franja, on forma la part més baixa de la serralada, el Montsec de l'Estall o de Montgai, i on la frontera administrativa la marca el riu Noguera Ribagorçana, que al seu pas entre les roques de la serra forma el congost de

Mont-rebei. Aquest paratge és un dels punts amb més valor paisatgístic del territori, en ser definida l'àrea del congost com a reserva integral dins de la declaració del Montsec com a zona que forma part del Pla d'espais d'interès natural PEIN. Un bell espai que també destaca pels seus valors botànics i faunístics; per exemple, sempre ha estat una reserva d'animals protegits com la llúdriga, el trençalòs o l'àguila, que nidifiquen a les parets rocoses i cingleres del costat de Catalunya.

EXPOSICIONS

100 anys de l'obra del cançoner popular de Catalunya

Àger, 1 a 27 d'agost de 2023

Sala de Plens de l'Ajuntament d'Àger

Coordinació per a l'exposició itinerant, produïda pel Departament de Cultura, i coordinació de la producció de 4 plafons específics d'Àger d'acompanyament, realitzats per Laura Benseny i Nil Rider.

Col·laboració activa en el muntatge i desmuntatge i en l'obertura de l'exposició els caps de setmana i durant la Festa Major.

PROJECTES

Inici > Rúbies

Rúbies

TS66272

Característiques

Tipus d'assentament	Poble	Condició del nucli	 Abandonat
Protecció i reconeixement	SENSE		
Estat de conservació	Dolent (Totalment enderrocats)		
Factors deteriorament	Mediambientals		
Nivell d'espoliació	Baix		

Situació actual específica

Tipus d'entitat:
Entitat desapareguda (podeu quedar restes o no de l'antic nucli) on ha sobreviscut una casa.

Nombre de cases en bon estat o en estat de possible recuperació:
Una.

Nombre de cases enderrocades o en mal estat:
Deu cases.

Nombre de cases que han estat recuperades / reocupades:
Cap.

Serveis (aigua-llum-transport, si n'hi ha):
No n'hi ha.

Nombre d'habitants en cas d'estar habitat encara:
Cap.

Descripció

Rúbies és un lloc arcaic, deshabitat, del municipi de Camarasa. El seu terme està situat a la Noguera Pallaresa, a la

Localització

Territori	Comarca	Municipi
Lleida	Noguera	Camarasa

Estat / Situació actual:
Dolent

Coordenades GPS + UTM:
42.02107 - 0.91207

Altitud:
1140

Com arribar?

Dins de la població de Vilanova de Meià, partim del km 0 de la carretera L-813. Entre els quilòmetres 3 i 4 d'aquesta carretera trobem un trencall a mà esquerra que puja a l'Ermita de Meià - 4,5 km i Rúbies - 10 km, on s'inicia una pista de muntanya sense asfaltar, en molt bones condicions, però on continuarem sense deixar-la, amb el Montsec de Rúbies sempre a la dreta. Cal agafar sempre els desviaments a la dreta. En total són uns 35 minuts en cotxe, tipus turisme. També es pot pujar des de la Baronia de Sant Climent en 4 x 4.

POBLES ABANDONATS

Continuació en l'elaboració de fitxes de pobles abandonats o en risc d'abandonament (segons padró d'habitants): Ametlla del Montsec, Baronia de Sant Oïme, Rúbies, Perauba, Fontllonga, Figuerola de Meià, La Maçana, Argentera, Blancafort i Masos de Millà.

S'ha participat en les reunions convocades per la UAB-IRMU a la UAB per a analitzar els resultats provisionals del projecte.

Realització: Cristina Masvidal

Continuació al 2024.

PROJECTES

PLA DIRECTOR DE SANT PERE D'ÀGER

El 2022 s'ha redactat el Pla Director de Sant Pere d'Àger per un equip de tècnics amb els quals la Fundació ha col·laborat intensament amb aportacions sobre la documentació arqueològica, històrica, historiogràfica, fotogràfica, etc.

La tardor de 2023, el Departament de Cultura, després d'analitzar el projecte presentat ha avaluat notablement la tasca realitzada, demanant, però l'aportació d'alguns aspectes no contemplats. S'espera l'aprovació abans de finals de 2023.

CAMPUS RURAL 2023

Col·laboració amb la UAB i l'IRMU per a l'acolliment durant 3 mesos d'una becària per a la realització de pràctiques remunerades a l'entorn rural, en el marc del programa del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.

Realització: juliol-setembre 2023

Becària: Carla Crego

Tutoria: Cristina Masvidal

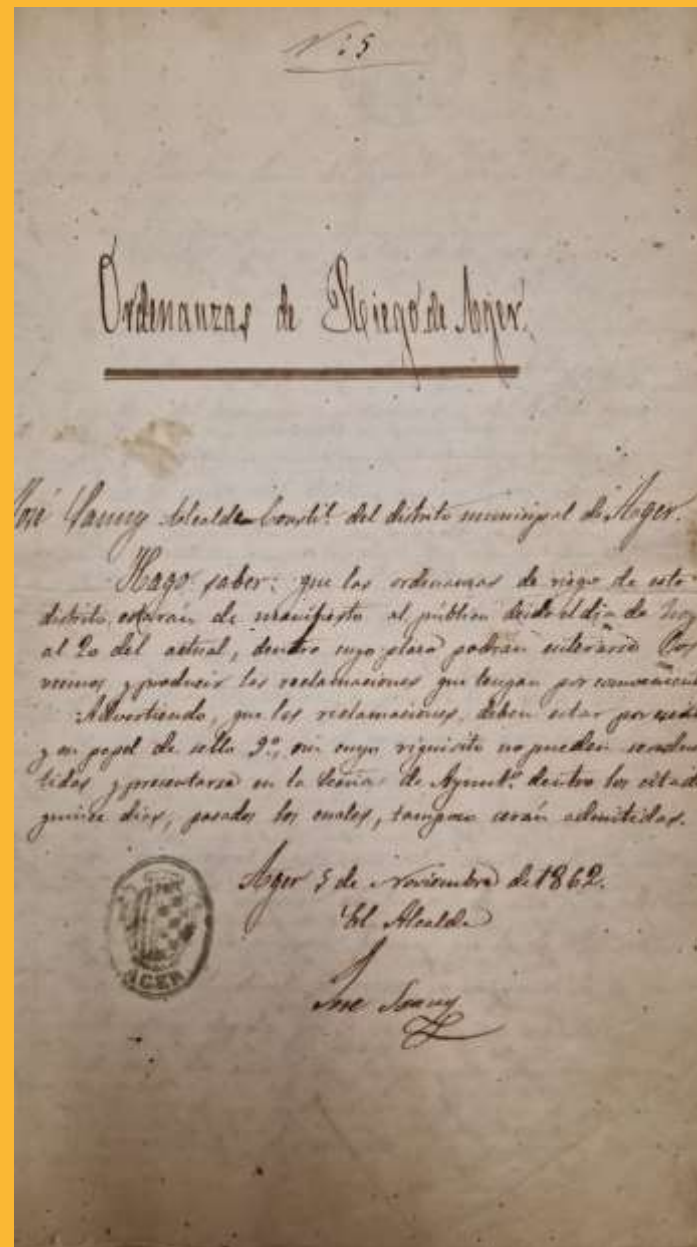
Treball realitzat: catàleg de patrimoni natural i cultura de la Vall d'Àger; col·laboració en la realització de mapes amb l'aplicació d'Instamaps; col·laboració en l'exposició del Cançoner; col·laboració en la preparació del projecte Aigua; proposta de 2 rutes ecoturistes en base al catàleg de patrimoni elaborat.

Allotjament: a càrrec de l'Ajuntament d'Àger

PROJECTES

PROJECTE AIGUA: “ELS SISTEMES HIDRÀULICS TRADICIONALS DE LA VALL D’ÀGER”

Preparació del projecte per a la sol·licitud d’una subvenció a l’IRMU. Selecció. Setembre 2023. Projecte amb participació de l’Ajuntament d’Àger, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Arnau Mir de Tost, i altres col·laboradors, per a l’estudi històric, arqueològic, documental, etnogràfic, toponímic i agrícola del sistema hidràulic al voltant d’un tram del riu d’Àger (projecte pilot), amb vocació comunitària i participativa. A executar el 2024.

JORNADES

LA FUNDACIÓ ARNAU MIR DE TOST US
CONVIDA A:

RECONSTRUCCIONS DE POSTGUERRA AL MÓN RURAL

Xa JORNADA
D'ESTUDIS
HISTÒRICS I
PATRIMONIALS DE LA
VALL D'ÀGER I L'ALTA
NOGUERA

6 DE JULIOL DE 2023
MATÍ - SALA DE PLENS
AJUNTAMENT D'ÀGER

Més info: www.fundacioarnaumirtost.cat

Logos: Fundació Arnau Mir de Tost, Ajuntament d'Àger, Institut d'Estudis Ilerdencs, Diputació de Lleida, unesco, RIGENS

JORNADA EUROPEA – CLEAN UP EUROPE

Data de celebració: Maig 2023

Lloc de celebració: Jornada preparatòria, retirada de mes de 100 ampolles del barranc de la Pena.

Finalment no es va realitzar per poca participació.

Coordinació, preparació: Joan Josep Carmona.

Públic: ciutadania d'Àger

Objectiu: netejar de residus un espai concret del municipi

Xa JORNADA D'ESTUDIS HISTÒRICS I PATRIMONIALS DE LA VALL D'ÀGER:

“RECONSTRUCCIONS DE POSTGUERRA AL MÓN RURAL”

Data de celebració: 06/07/2023 – 9-14h

Lloc de celebració: Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Àger

Coordinació, preparació: Antonieta Jarne i Cristina Masvidal

Públic: ciutadania i especialistes en Guerra Civil i postguerra

Objectiu: divulgació de fets històrics i sensibilització

JORNADES

JORNADA “ELS ARXIVS I LA CONSERVACIÓ-RESTAURACIÓ DE DOCUMENTACIÓ GRÀFICA”

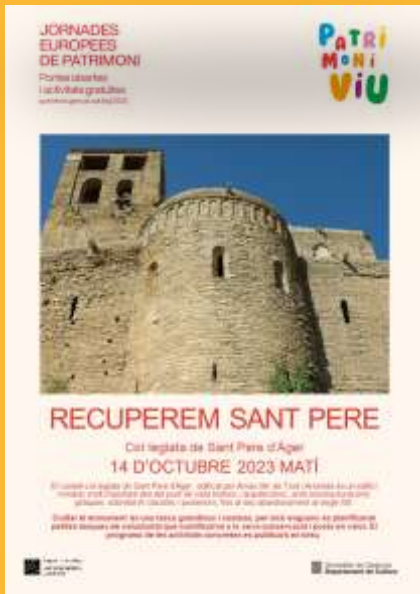
Data de celebració: 12/10/2023

Lloc de celebració: Sala d'Actes de l'ajuntament d'Àger

Coordinació, preparació, gestió: Cristina Masvidal, Carme Berlabé, Francesc Fité i Núria Gilart

Públic: especialistes conservació de patrimoni – gestors de patrimoni

Objectiu:

JORNADES EUROPEES DE PATRIMONI 2023 – CUIDEM SANT PERE

Data de celebració: 14/10/2023 – 9-14h

Lloc de celebració: Sant Pere d'Àger

Coordinació, preparació: Joan Josep Carmona, Ramon Canal, Cristina Masvidal

Públic: ciutadania

Objectiu: participació ciutadana en la cura del patrimoni cultural

CONFERÈNCIES, XERRADES, PRESENTACIONS

Data de celebració: 16/09/23 – 12h

Lloc de celebració: Sala d'actes de l'Ajuntament d'Àger

Conferenciant: Francesc Fité, Núria Vila i Joan J. Busqueta

Títol conferència: La paeria d'Àger i l'Arquebisbat de Tarragona: el pergamí de 1419

Públic: ciutadania en general

Data de celebració: 29/6/2023 – 17h

Lloc de celebració: Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Àger

Conferenciant: Víctor D. López i F. Fité

Títol conferència: La transmissió del saber tècnic de los arquitectes de la Corona de Aragón en el tardogótico.

Públic: ciutadania i especialistes

CONFERÈNCIES, XERRADES, PRESENTACIONS

Data de celebració: 20/5/2023 – 10h

Lloc de celebració: Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ager

Conferenciant: Francesc Fité

Títol conferència: Mallabechs i la línia de frontera del segle X

Públic: ciutadania i medievalistes

Data de celebració: 5/4/2023 – 18h

Lloc de celebració: Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ager

Participants: Francesc Fité, Cristina Giorgi, Alex Mitrani, Jesús Navarro i altres

Títol: Presentació del llibre "Calidoscopi Benet Rossell".

Públic: ciutadania

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

Per primera vegada s'ha fet, en col·laboració amb l'Ajuntament, un acte dedicat a la memòria democràtica.

Instal·lació d'una **llamborda** commemorativa dedicada a Antoni Ibern Eroles, Ton deCoro

Instal·lació d'un **monòlit** dedicat a les víctimes de la Guerra Civil i la repressió franquista.

COL.LABORACIONS

14 de gener
Campanar de la
de Sant Pere d'

“Ruta Joan Oró: l’origen de la vida”, un viatge en el temps per descobrir, des de Lleida, el procés de creació de la Terra

En formen part el Parc Astronòmic Montsec i el Centre d’Interpretació del Montsec a la Noguera

DIMARTS 13 JUNY 2023

Des d’aquest mes de juny les terres de Lleida ofereixen un nou itinerari de turisme familiar i científic: la Ruta Joan Oró, un itinerari obert que mostra els orígens de la vida al nostre planeta mitjançant 7 punts de ruta a terres lleidatanes i alhora homenatja el bioquímic Joan Oró, referent científic en la matèria, dins de la commemoració del centenari del seu naixement.

La “Ruta Joan Oró: l’origen de la vida” ha estat creada per la [Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació \(FCRI\)](#) i impulsada pel [Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida](#).

Planteja un viatge de més de 500 milions d’anys per conèixer com es va generar la vida a la Terra, des del seu sorgiment fins a avui, viscut íntegrament des de les terres de Lleida.

Formes d’estratificació per corrents fluvials, onades i mareals de la Vall d’Àger

Entitat amb qui es col·labora: Institut Ramon Muntaner (IRMU)

Data de celebració: 14/1/2023

Lloc de realització: Sant Pere d’Àger

Tipus de col·laboració: Encesa de torres, talaies i talaïots de la Mediterrània. Un cant pels drets humans. Encesa de la torre campanar de Sant Pere d’Àger

Públic: general

Entitat amb qui es col·labora: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació

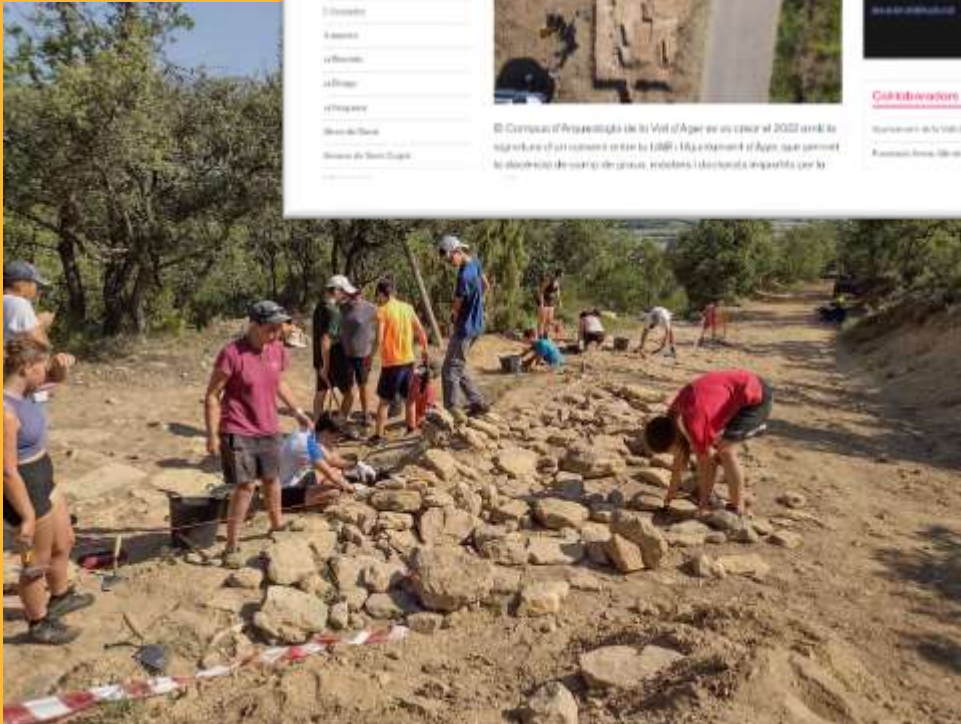
Data de celebració: primavera 2023

Lloc de realització: Àger

Tipus de col·laboració: aportació de continguts històrics i geològics per la Ruta Joan Oró al Montsec

Públic: català

COL.LABORACIONS

Entitat amb qui es col·labora: UAB

Data de celebració: anual

Lloc de realització: Àger

Tipus de col·laboració: logística, difusió, creació de continguts, col·laboració en projectes

Públic: local

Entitat amb qui es col·labora: Quàlia

Data de celebració: 1-15/07/2023

Lloc de celebració: ArqueoAger – Camp de treball de joventut a la via Romana d'Àger

Tipus de col·laboració: Aportació tècnica (direcció arqueològica), documents informatius (dossier pels alumnes) i material d'excavació; treball voluntari

Definició de la col·laboració: Direcció tècnica de l'excavació arqueològica per part de C. Masvidal
Voluntariat per part de diversos patrons .

Públic: nois i noies de 14 a 17 anys

COL.LABORACIONS

LLIBRE

Col·laboració amb l'autor Toni Sender en l'edició (revisió contingut) del llibre per públic juvenil *Arnau Mir de Tost qui ets?*

Cerca de finançament (subvenció) per a la seva publicació (pendent).

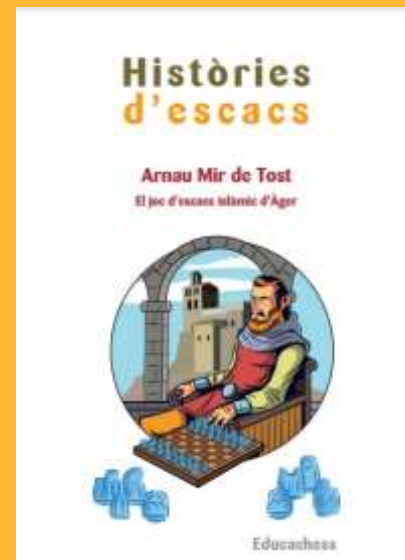
Entitat amb qui es col·labora: AMPA

Data de celebració: Sant Jordi 2023

Lloc de realització: Àger

Tipus de col·laboració: Llibres, auques i desplegable

Públic: ciutadania

Entitat amb qui es col·labora: Jordi Prió / Educachess

Data de celebració: 2023

Lloc de realització: on-line

Tipus de col·laboració: Assessorament històric

Públic: ciutadania

[Link al còmic](#)

COL.LABORACIONS

Entitat amb qui es col·labora: Geoparc Orígens

Data de celebració:

Gener 2023. Filmació d'un vídeo de difusió de la Fundació com a entitat col·laboradora del Geoparc.

Participació en la trobada d'entitats col·laboradores del Geoparc a la primavera 2023 a l'Epcentre de Tremp.

Link al [vídeo](#)

Lloc de realització: Àger i Tremp

Tipus de col·laboració: Suport divulgatiu i recolzament

Definició de la col·laboració: En funció de les necessitats d'una o altra entitat

Públic: ciutadania

Entitat amb qui es col·labora: Comissió Assessora del Parc Astronòmic Montsec

Data de celebració: segons convocatòria

Lloc de realització: PAM

Tipus de col·laboració: Participació en les reunions de la Comissió Assessora

Definició de la col·laboració: Assistència

Públic: entitats actives del territori, empreses

Entitat amb qui es col·labora: Ajuntament d'Àger

Dates: anuals

Lloc: Àger

Tipus de col·laboració: conveni 3 anys

Definició de la col·laboració: assessorament en patrimoni cultural i natural, elaboració d'informes, elaboració de memòries

Públic: municipi d'Àger

ALTRES ACTES

Homenatge als germans Rosell

El 23 de gener de 2023, la Fundació ret homenatge als germans Rosell a l'estudi del Benet Rossell a Barcelona, amb entrega de medalles honorífiques a Jaume Rosell, principal benefactor de la Fundació, a Joan Rosell, actiu col.laborador i prolífic divulgador de la geologia del Montsec, i a Cristina Giorgi, vídua de Benet Rossell, amb assistència de la família, amics, l'Ajuntament d'Àger, i antics patrons de la Fundació.

Participació en la trobada de Fundacions Culturals de Lleida

Lloc: Orfeó Lleidatà

Dia: 26/10/2023 – 9:30 a 14h

Assistents: Ramon Canal i Cristina Masvidal

Objectiu: conèixer altres Fundacions culturals properes en el territori, establir-hi relacions i compartir experiències.

LA FUNDACIÓ EN XIFRES

Xarxes socials (difusió i impacte de les activitats de la Fundació a 15/12/2023)

- Seguidors a Facebook: 1015 seguidors. Augment 32% publicacions. Màxim: 664 comptes actius
- Seguidors a Twitter: 223 seguidors
- Seguidors a Instagram: 474 seguidors
- Fitxa de Google: 238 interaccions (agost-desembre; 317 visualitzacions del perfil.
- Web: 13 entrades noves; 3 pàgines noves

Assistència de públic

Pel que fa a l'assistència als actes presencials, és molt desigual, amb algunes activitats molt concorregudes i d'altres amb poca assistència, però dins la tònica general. Cal fer-ne més difusió i més intensa per aconseguir augmentar el públic.

Voluntariat

Les JEP continuen essent l'activitat amb més voluntaris, malgrat que enguany la xifra ha quedat una mica més curta que altres anys.

Donacions fixes

Per primera vegada, s'ha fet una campanya de recaptació de fons fixes. S'han aconseguit 10 donadors fixes anuals per valor de més de 1000€.